

Certificat de nivell de superior de llengua catalana

La finalitat de l'examen és avaluar si l'aprenent està capacitat per utilitzar la llengua catalana adequadament en els àmbits social i acadèmic. Els criteris d'avaluació i la puntuació són els elements que determinen les valoracions de cada apartat, i de l'examen en general, i marquen la diferència progressiva entre els nivells.

1. Criteris d'avaluació

La valoració de l'examen es fa seguint els aspectes que es descriuen a cada àrea.

Àrea 1. Comprensió escrita i expressió escrita

Adequació

(emissor, receptor, gènere, registre, to, plagi, extensió)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de construir un discurs entenedor i adequat al context comunicatiu i als destinataris. Es valora que el text sigui atractiu i suggeridor, que la veu de l'autor aparegui de manera subtil i que tinguin en compte els destinataris.

L'examinand ha de desenvolupar totes les subtasques que es descriuen en l'enunciat a partir de la informació dels estímuls, ha d'integrar la informació sense plagi i ha d'aconseguir un grau de formalitat adequat al llarg del discurs.

Construcció del discurs

(estructura, idees, paràgrafs, cohesió: connectors, puntuació)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de construir un discurs lògic, sòlid i ordenat, amb els mecanismes de cohesió i coherència pertinents. Cal que l'estructura del text contingui totes les parts (títol, introducció, desenvolupament i conclusió) i sigui eficaç amb l'objectiu comunicatiu. També és important que la informació s'expressi de manera coherent: que es distribueixi en paràgrafs i que les idees s'expressin amb claredat, sense pressuposicions, implícits, repeticions ni contradiccions que dificultin la comprensió del discurs.

Es valora que l'ús dels signes de puntuació sigui el correcte i l'adequat, i que les frases estiguin ben relacionades semànticament i sintàcticament per mitjà d'un ús encertat dels mecanismes d'enllaç (connectors, puntuació, sinonímia, etc.), de manera que quedi el discurs ben construït i n'afavoreix la comprensió.

Repertori lingüístic

(lèxic, sintaxi, recursos retòrics)

En el repertori lingüístic s'hi valora la capacitat d'utilitzar un lèxic variat, ric i precís sense repeticions: un bon ús d'expressions idiomàtiques, sinònims, antònims, derivats i mots específics adequats al tema, a la formalitat i a la situació comunicativa. També es valora que les estructures sintàctiques siguin variades i complexes.

Es valora positivament la utilització variada de connectors, marcadors textuais i mecanismes de cohesió per exposar les diferents idees, focalitzar conceptes i/o fer el discurs més entenedor. I l'ús d'estratègies tant sintàctiques com lèxiques (usos retòrics) per captar l'atenció del lector i per produir un discurs atractiu i suggeridor.

Domini de la norma

(ortografia, morfosintaxi, lèxic)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat d'elaborar textos amb correcció des d'un punt de vista gramatical. Es valora positivament un control ortogràfic i gramatical sense errors o bé amb errors difícilment detectables.

A l'hora de valorar la gramàtica, es té en compte tant el que preveu la normativa com el que recullen els diferents llibres d'estil dels mitjans de comunicació i els diversos diccionaris. També es tindrà en compte a l'hora de fer la correcció l'estàndard de totes les varietats dialectals. No s'avaluaran els aspectes de gramàtica sobre els quals els gramàtics ofereixen diferents posicionaments.

Els enunciats d'examen ja es redacten d'acord amb la nova Gramàtica de la llengua catalana (novembre de 2016), però no es penalitza que l'examinand apliqui l'anterior gramàtica durant el període de transició establert per l'Institut d'Estudis Catalans (quatre anys).

Àrea 2. Comprensió oral i expressió escrita

Capacitat de síntesi i adequació

(rellevància de la informació, capacitat de síntesi, registre, objectiu comunicatiu)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat d'interpretar i sintetitzar les idees principals d'un text oral i integrar-les en un nou text coherent i adequat a la situació comunicativa. És a dir, la capacitat de construir un discurs entenedor i adequat al context comunicatiu i als destinataris. Es valora que el text sigui atractiu i suggeridor, que la veu de l'autor aparegui de manera subtil i que tingui en compte els destinataris.

L'examinand ha de desenvolupar totes les subtasques que es descriuen en l'enunciat a partir de la informació dels estímuls, ha d'integrar la informació sense plagi i ha d'aconseguir un grau de formalitat adequat al llarg del discurs.

Construcció del discurs

(estructura, idees, paràgrafs, cohesió: connectors, puntuació)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de construir un discurs lògic, sòlid i ordenat, amb els mecanismes de cohesió i coherència pertinents. Cal que l'estructura del text contingui totes les parts (títol, introducció desenvolupament i conclusió) i sigui eficaç amb l'objectiu comunicatiu. També és important que la informació s'expressi de manera coherent: que es distribueixi en paràgrafs i que les idees s'expressin amb claredat, sense pressuposicions, implícits, repeticions ni contradiccions que dificultin la comprensió del discurs.

Es valora que l'ús dels signes de puntuació sigui el correcte i l'adequat. Les frases han d'estar ben relacionades semànticament i sintàcticament per mitjà d'un ús encertat dels mecanismes d'enllaç (connectors, puntuació, sinonímia, etc.), de manera que quedi un discurs ben construït que n'afavoreix la comprensió.

Repertori lingüístic

(lèxic, sintaxi, recursos retòrics)

En aquest apartat s'hi valora la capacitat d'utilitzar un lèxic variat, ric i precís sense repeticions: un bon ús d'expressions idiomàtiques, sinònims, antònims, derivats i mots específics adequats al tema, a la formalitat i a la situació comunicativa. També es valora que les estructures sintàctiques siguin variades i complexes.

Es valora positivament la utilització variada de connectors, marcadors textuais i mecanismes de cohesió per exposar les diferents idees, focalitzar conceptes i/o fer el discurs més entenedor. I també l'ús d'estratègies tant sintàctiques com lèxiques (usos retòrics) per captar l'atenció del lector i per produir un discurs atractiu i suggeridor.

Domini de la norma

(ortografia, morfosintaxi, lèxic)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat d'elaborar textos amb correcció des d'un punt de vista gramatical. Es valora positivament un control ortogràfic i gramatical sense errors o bé amb errors difícilment detectables.

A l'hora de valorar la gramàtica, es té en compte tant el que preveu la normativa com el que recullen els diferents llibres d'estil dels mitjans de comunicació i els diversos diccionaris. També es tindrà en compte a l'hora de fer la correcció l'estàndard de totes les varietats dialectals. No s'avaluaran els aspectes de gramàtica sobre els quals els gramàtics ofereixen diferents posicionaments.

Els enunciats d'examen ja es redacten d'acord amb la nova Gramàtica de la llengua catalana (novembre de 2016), però no es penalitza que l'examinand apliqui l'anterior gramàtica durant el període de transició establert per l'Institut d'Estudis Catalans (quatre anys).

Àrea 3. Coneixements gramaticals i lèxics

S'avalua la capacitat per demostrar el domini de l'ortografia, la morfosintaxi i el lèxic. En aquesta àrea s'avalua l'ortografia, la morfologia nominal, la morfologia verbal, els pronoms, les preposicions i les conjuncions. Els tipus d'exercicis poden ser a partir de textos o frases, amb espais buits o d'opció múltiple. També s'avalua la derivació, la precisió lèxica, les frases fetes i la correcció en altres exercicis.

Àrea 4. Comprensió escrita i expressió oral

Adequació

(emissor, receptor, gènere, registre, to, plagi, extensió)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de construir un discurs entenedor i adequat a la situació comunicativa, tant en la situació de monòleg com en la interacció amb els examinadors. Per tant, es valora que el discurs respongui a l'objectiu que demana la tasca i que desenvolupi les subtasques que es descriuen en l'enunciat, és a dir, que inclogui una part expositiva i una altra de valorativa (argumentativa) que s'adeqüi al tema del qual es parla, al gènere, a la situació comunicativa i a les característiques dels interlocutors.

És important que el grau de formalitat i el rol de l'examinand es mantinguin al llarg del discurs i que s'utilitzin estratègies (ús de la veu, del ritme, del to, de l'organització de la informació, de recursos retòrics, del llenguatge no verbal) per produir un discurs atractiu i suggeridor que defugui la monotonia i que capti l'atenció dels examinadors.

La informació del discurs ha de demostrar que l'examinand ha comprès els materials de suport que se li han ofert en l'enunciat de la tasca i que sap integrar-los adequadament, amb una extensió del discurs ajustada al temps previst de durada de la prova.

L'examinand ha de saber reaccionar i respondre amb seguretat i adequadament les preguntes imprevistes que li formulen els examinadors al final de la seva intervenció. I ha de tenir capacitat per parlar extensament i espontàniament, sense gaire esforç ni entrebancs amb el ritme, la velocitat i l'entonació que demana la situació comunicativa, per tal de produir un missatge clar, dinàmic, en què sàpiga fer ús d'aquests mecanismes per ressaltar les idees, els mots o les parts més importants del seu discurs.

Construcció del discurs

(estructura, idees, cohesió)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de construir un discurs lògic, sòlid i ordenat amb els mecanismes de cohesió i coherència pertinents, tant en la situació de monòleg com en la interacció final amb els examinadors.

L'estructura del text ha de contenir totes les parts (introducció, desenvolupament i conclusió) i ser eficaç amb l'objectiu comunicatiu. Cal que la intervenció estigui ben planificada, que les idees avancin en un discurs ordenat i coherent. També les idees s'han d'expressar amb claredat i de manera completa.

Domini de la norma i repertori lingüístic
(morfosintàctic, lèxic, repertori fonètic)

En aquest apartat s'hi avalua la capacitat de comunicar-se, en general, amb correcció, amb un repertori gramatical (fonètic, morfosintàctic i lèxic) d'acord amb la varietat estàndard oral i tenint en compte que s'avaluen examinands nadius i no nadius. S'accepten com a pròpies totes aquelles formes morfosintàctiques i lèxiques que apareixen en els llibres d'estil dels mitjans de comunicació. No s'avaluen els aspectes de gramàtica sobre els quals els gramàtics ofereixen diferents posicionaments.

A més a més, s'avalua que les idees s'articulin per mitjà d'un repertori d'estructures sintàctiques variades i complexes, ben cohesionades, amb un alt grau de correcció morfosintàctica (ús d'oracions complexes, ús correcte i variat de connectors i d'altres mecanismes de cohesió), cosa que fa que el discurs no sigui forçat o estrany, sinó elaborat i, sobretot, funcional.

S'espera que el repertori lèxic sigui genuí, precís, ric (amb frases fetes, locucions, col·locacions) i variat. I que la pronunciació i entonació siguin clares i amb un cert grau de correcció dels sons, que contribueixi a fer comprensible el discurs.

Els enunciats d'examen ja es redacten d'acord amb la nova Gramàtica de la llengua catalana (novembre de 2016), però no es penalitza que l'examinand apliqui l'anterior gramàtica durant el període de transició establert per l'Institut d'Estudis Catalans (quatre anys).

2 . Puntuació

La puntuació s'estableix globalment per àrees i avaluant cada exercici de cada àrea.

Àrea	Exercicis	Aspectes que es valoren	Puntuació	Temps	Superació de l'examen
1. Comprensió escrita i expressió escrita	Redactar un text d'àmbit universitari de formalitat elevada	Es valora l'adequació, la construcció del discurs, el repertori lingüístic i el domini de la norma.	30 punts	90 minuts	Àrees compensatòries. S'exigeix un 65 % del total de l'examen per superar la prova.
2. Comprensió oral i expressió escrita	Escollir un text i saber extreure'n la informació més important per produir un nou text escrit.	Es valora la capacitat de síntesi i adequació, la construcció del discurs, el repertori lingüístic i el domini de la norma	20 punts	75 minuts	

3. Coneixements gramaticals i lèxics	1. Seleccionar l'opció correcta en aspectes de lèxic, sintaxi, morfologia que apareixen en textos.	25 ítems × 0,5 punts	25 punts	45 minuts	
	2. Completar els buits amb la forma adequada de la paraula que es dona entre parèntesis dins d'un text. El mot amb què s'ha d'emplenar el buit es pot obtenir per la flexió gramatical o per derivació de la paraula de referència.	10 ítems × 0,5 punts			
	3. Completar els buits amb un o dos mots per completar la frase feta o locució que es demana.	10 ítems × 0,5 punts			
	4. Completar els buits amb el mot sinònim més precís i adequat al context de la forma que es dona entre parèntesis. O bé escollir entre tres opcions un sinònim més precís i adequat al context de la paraula destacada en una frase.	5 ítems × 0,5 punts			
4. Comprensió escrita i expressió oral	Elaborar una presentació formal (part monologada) i respondre unes preguntes per tal d'ampliar informació, matisar-la o donar el punt de vista sobre el tema desenvolupat a la part monologada.	Es valora l'adequació, la construcció del discurs, el repertori lingüístic i el domini de la norma.	25 punts	40 minuts (30 minuts de preparació + 10 minuts de prova, aproximadament)	
			100 punts	4 h i 10 minuts	65%

L'examen se supera si s'obté un mínim de 65 punts del total de l'examen. No hi ha cap àrea eliminatòria.

Les àrees 1, 2 i 3 es fan en un mateix dia amb una pausa de 30 minuts entre l'àrea 1 i les àrees 2 i 3. L'àrea 4, comprensió escrita i expressió oral, pot ser que es faci un altre dia.